СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVII. Ч. 184. Джерзи Сіті, Н. Дж., четвер, 8. серпня, 1929. VOL. XXXVII. No. 184. Jersey City, N. J., Thursday, August 8, 1929. THREE CENTS.

ГУВЕР ДОМАГАЄТЬСЯ 5 МІЛІОНІВ НА РЕФОРМУ ВЯЗНИЦЬ

ТІСНОТА У ВЯЗНИЦЯХ ПРИЗНАНА ПРИЧИНОЮ ДЕМОРАЛІЗАЦІЇ ВЯЗНІВ.

ВАШИНГТОН, 7. серпня. — Президент Гувер дістав звіт урядників про стан федеральних вязниць, головно вязниці у Лівенворті, в котрій недавно був бунт вязників, і на основі сього звіту прийшов до переконання, що велика тіснота в федеральних вязницях доводить багато вязників до очайдушности й деморалізації.

Він дав до зрозуміння, що уряд буде старатися через прихильних собі законодавців поставити в конґресі внесення на признання 5 міліонів долярів на побільшення та будову нових федеральних вязниць.

КИТАЙ ПОЯСНЮЄ ВИКИНЕННЯ МОСКАЛІВ.

ВАШИНГТОНСЬКЕ ПОСОЛЬСТВО ЗАКИДУЄ МОСКАЛЯМ ЗАГОВОРИ Й ЗАМАХИ.

ВАШИНГТОН, 7. серпня. — Зогляду на те, що з Москви й инших осідків большевицької пропаґанди йде ціла повінь неправдивої аґітації проти Китаю, китайське посольство виступило з публичним меморіялом, котрий має на ціли пояснити, чому китайський уряд рішився викинути Москалів зі східної китайської залізниці.

Меморіял дуже обширний, бо обіймає 4,000 слів. Викинення большевицьких урядників із залізниці викликали самі таки комуністи, бо вони хотіли правити цілою Манджурією по своєму, а коли китайські націоналісти на се не приставали, то комуністи постановили робити замахи на видніших представників революційного націоналістичного китайського руху. Докази сього заговору дістав Китай підчас ревізії в совєтськім консуляті в Харбіні дня 27. мая.

ЗБИРАЮТЬ ВЕЛИКІ ГРОШІ ДЛЯ НОВОГО КРАВЕЦЬКОГО СТРАЙКУ.

ЮНІЯ ХОЧЕ ЗІБРАТИ ЧВЕРТЬ МІЛІОНА ДОЛЯРІВ.

НЮ ЙОРК, 7. серпня. — Виконавча рада Міжнародної Юнії Жіночих Кравців постановила зібрати чверть міліона долярів на новий великий страйк робітників сього промислу для остаточної консолідації робітничих юній у сьому місті й по инших центрах промислу.

Фонди мають бути зібрані при помочі бондів, себто позички. Мають вони бути звернені юнією до пять літ у сей спосіб, що юнія виплачувала би кождого року по 50,000 долярів довгу. Вірителі діставали би по 5 процентів за свої позички.

Страйк має початись у грудні, коли виходять теперішні умови юнії з підприємцями.

ВИБУХ У КОПАЛЬНІ ВУГЛЯ.

ОДИН РОБІТНИК УБИТИЙ, 4 РАНЕНИХ.

ВИЛКСБАРЕ, 7. серпня. — У копальні ч. 12. підприємства Трусдейл у Ворієр Рон случився вибух підземних газів. Від вибуху загинув один робітник, а 4 були тяжко покалічені.

Кромі сього двох робітників не можна найти. Припускають, що й вони загинули.

Вибух наробив богато шкоди в шибі.

НЕЩАСНИЙ ВИПАДОК ЧЕРЕЗ БОМБУ.

ТРОЄ ДІТЕЙ ПОКАЛІЧЕНИХ ВИБУХОМ НАЙДЕНОЇ КУЛІ.

ДОВЕР, Ню Джерзі, 7. серпня. — 16-літний Джан Трайнел, син місцевого мешканця, найшов на березі ріки Раковей гарматну кулю. Думаючи, що вона впала підчас вибуху в арсеналі на Лейк Денмарк три роки тому, він приніс її домів і сховав у стодолі як памятку. Вчора в присутности своїх братів і сестер він постановив розбити кулю. Поставив її на ковбан до рубання дерева та став бити сокирою. При другім ударі куля вибухла. Він та один брат і сестра були поважно ранені. На зойки ранених дітей надбігли родичі й мерщій забрали їх у шпиталь. Рани їх тяжкі, але не смертельні.

РОБІТНИЦТВО В ПОЛУДНЕВИХ СТЕЙТАХ.

КРИТИКУЄ ПОЛУДНЕ ЗА ТРАКТОВАННЄ РОБІТНИКІВ.

ЧАРЛОТСВИЛ, Верджінія, 7. серпня. — На другій денній сесії Інституту Для Публичних Справ при Верджінськім університеті виступав Матю Вол, віцепрезидент Американської Федерації Праці, з промовою, в котрій остро критикував полудневі стейти за трактованнє робітників.

Говорив він, що там робітники не мають прав боротися за поправу своєї долі. З ним годилося кілька редакторів полудневих газет.

РОЗІРВАННЄ РІЧНОЇ ТАМИ.

ЛАС ВЕГАС, Невада, 7. серпня. — Наслідком наглих злив у сусідних горах до ставу, утвореного через таму, поставлену поперек ріки Верджін, наплило стільки води, що тама стала не видержувати напору води. Сторожі тами сейчас поспішилися звідомити про се населення, живуче понад рікою нижче тами. Люде кинулися безпроволочно в околичні горби. Фармери вспіли утекти лише в тому, що мали на хребті, але не мали часу забрати зі собою своєї худоби. Богато штук загинуло в водах, що ввалилися в долину по прірванню тами. Води залляли коло 15,000 акрів землі. Місцевість Мескіте була залляла до висоти півшести стіп.

Таму виставило підприємство Верджін Ойл енд Ленд Ко., котре плянувало доставляти воду для наводнення сухої око-

ПРИЗНАВСЯ ДО ВБИВСТВА.

Доктор Снук на судовій розправі в Коломбос, Огайо, признався до вбивства студентки огайського стейтового університету, Гікс. Тепер його притягають до відповідальности за вбивство першого ступня.

ХЛОПЦІ СТАЮТЬ ЗА НАЙМИЧОК У ШВЕЦІЇ.

Коли дівчата скрізь стараються зробитися подібними до хлопців, покидаючи ті місця, які їм з природи належаться, то природна річ, що мусить повстати рух, щоби хлопці заступали місця опорожнені дівчатами. Такий рух зачався вже в Швеції. Хлопці в Швеції зачинають щораз більше заступати місця наймичок. Через те, що дівчата не хочуть найматися до домашньої роботи на селах, бюра праці взялися заповнювати їх недостаток хлопцями. Господині говорять, що вони зовсім вдоволені зміною.

ДУШОГУБСТВО ЧЕРЕЗ „ВРОКИ" В АМЕРИЦІ.

53-літний Евген Бурджес і його жінка в Каламазу, Міш., признались, що вбили 75-літну старушку Ету Ферчайлдс через вроки. Бурджеси були переконані, що старушка врікла їх 17-літню дочку, а також і цілу родину. До того ще й старушка сама піддержувала в них віру в надприродну силу свого ока, бо підчас послідної гостини в них мала хвалитися, що в протягу послідних 25 літ вбивала своїм оком по 100 осіб на рік.

НАЙБІЛЬШЕ САМІТНА РОДИНА.

Найбільше самітною родиною на світі є мабуть родина телеграфіста Гана зі стациї Кейп Йорк, на північнім шпилю Австралії. Ся родина є відгрізана від світа непроходимими лісами і водами, а яких повно людоїдів. За послідних три роки відвідало ту родину тільки 20 осіб.

НОВІ ПОДАТКИ В РУМУНІЇ.

Щоби ввести в життя важні державні потреби, рішило правительство підвищити всі податки. Міністерство фінасів випрацювало вже цілий ряд законопроєктів, на підставі яких будуть підвищені всі податки на 10 до 15 процентів.

ЧУДОТВОРНА ГАДЮКА.

Коли чуда творить якийсь релігійний проповідник, то можна се вважати за зрозуміле. Одначе з Ґваяквіль, Еквадор, доносять про чуда, які творила гадюка, вуж душитель. Вуж, довгий на 10 стіп, заповз якось до шпиталю і по коритарах всунувся через отворені двері до кімнати з ріжними каліками. Хтось побачив вужа і крикнув. Вуж кинувся на доглядача хорих. В кімнаті були деякі каліки, що місяцями не рушалися з ліжка, однакож переляк дав їм стільки сили, що вони кинулися, до вікон. Чоловік, що звиш два роки лежав спаралізований, дістав зі страху стільки сили, що скочив зі свого ліжка шість стіп до вікна. Лікарі, які оглянули його пізніше, рішили, що він цілком виздоровів. Заалярмовані мешканці міста, поліція і міліція остаточно вбили вужа, який доглядача тільки легко зранив.

МОЛОДИЙ УКРАЇНЕЦЬ НАЙШОВ СМЕРТЬ В КАЛАБАНІ.

Пливаючи в калабані, утворенім тим, що з ями вибрано пісок, 21-літний Йосиф Попель з Транскони (Канада) утопився 18 липня. Попель мусів дістати корчі, бо пірнув несподівано в місці, де було тільки 5 стіп глибини. Коли за 15 мінут найдено його, проби штучного віддихання були вже даремні.

НЕ БУДЕ БОГАТО ЗАРІБКУ НА ЖНИВАХ.

Ґенеральний суперінтендент урядового бюра праці у Вінніпеґу, Бавмен, сказав, що сього року буде треба заледви четвертину того числа жниварських робітників для Західної Канади, що минулого року. Причиною є слабий урожай. Минулого року залізниці спровадили до Західної Канади 50,000 робітників на жнива. Сього року вистарчить 10,000 до 15,000.

ГЕТЬ З ГРАМАТИКОЮ!

Московська „Комсомольская Правда" підприняла завзяту кампанію проти граматичних правил, які спинюють широкі пролетарські маси в бажанню осягнути благо вищого знання. Тому жадає часопис опущення всяких граматичних правил, бо граматика й правильна ортоґрафія убивають всяку творчу силу серед комсомольців. Під покришкою граматичних правил утискають ворожі кляси пролетаріят. Луначарський підрахував, що виучування граматики коштує державу 2 міліони англійських фунтів стерлінґів річно. Тому висказується він за опущенням граматики. Сталін, який у граматиці слабий, згодився піддержати рух проти граматики.

ГОРОБЦІ В КІНСЬКИХ НІЗДРЯХ.

На площі героїв у Відні стоїть чудовий памятник архикнязя Карла. Памятник представляє чвалаючого на вогнистому коні архикнязя. Цього року зробило собі кілька горобячих пар свої гнізда в ніздрях коня. Коли вилітають горобці на двір, то виглядає, неначеб кінь горобцями дихав; коли влітають у свої гнізда — неначеб він горобцями живився.

НЕГРАМОТНІСТЬ РІЖНИХ МІСТ.

Міжнародне статистичне бюро в Газі видало порівняну таблицю неграмотности ріжних великих міст. Найменше неграмотних має Прага, бо всього 0.67 процент; Відень має їх 2.04 процент; Париж — 3.36. Будапешт — 4.76, Рим — 10.90; Ленінград — 13.81; Варшава — 16.96; Москва — 22.42; Букарешт — 25.57; Лодзь — 31.91; Київ — 44.62 процент.

Коли зважити, що таке місто як Київ перейшло за останніх 10 літ небувалий перелім від чисто російського міста в напрямку зростаючої українізації, тоді ся сумна цифра стане більше зрозумілою.

В СИРУ ЗЕМЛЮ ІЗЗА ЗЛОЇ НОТИ.

В Темешварі (Угорщина) застрілилася учениця 5. кл. Мінерва Манчів, дочка шефа інжінирського уряду. Вона не репала з двох предметів і взяла це собі дуже до голови,

ІВАНЧУКА ПОВІСИЛИ.

В Гейлібори, Онт., повішено рано 18. липня Івана Іванчука, засудженого на кару смерти за убиття Гаррі Констабля, інспектора від лайсенсів. Злочин був доконаний ще 25 жовтня 1926.

Б. ЛЕПКИЙ В ІТАЛІЙСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ.

Італійський літературний журнал „Арте Едукатріче" помістив нарис Б. Лепкого „Старий" у перекладі Нестора Смаль-Стоцького.

РУМУНСЬКА КАПЛИЦЯ В ЄРУСАЛИМІ.

Міністерство культів переговорює тепер у Єрусалимі в справі закуплення терену під будову румунської каплиці.

ШАРАНЧА НА КОРСИЦІ.

Шаранча навістила південну рівнину Корсики і знищила страшно пасовиска, оливні гаї, виноградники, засіви й городи. Шкоди величезні.

ЗЛОВИЛИ СОВІТСЬКОГО ШПИГУНА.

В домі учителя Попова коло Бендер (Румунія) заарештували власти совітського післанця, Муратова, який у хвилі свого викриття хотів кинути бомбу, щоби спастися. Муратова й учителя Попова перешукали й найшли дуже обтяжуючі документи. Виявилося, що Попов був предсідателем секції совітської розвідки і мав звязки з централею розвідчої служби в Москві.

УКРАЇНЦІ УСУНУЛИСЯ З БЕРЕГОМ У ВОДУ.

Троє Українців найшли смерть в ріці, стоячи на березі підчас релігійної відправи в Гемарука, Алта. Гемарука є 16 миль на полудне від стациї Ветеран на лінії Керроберт до Лякомб. Вісім осіб стояло на березі підчас відправи під голим небом, коли беріг несподівано усунувся. Пять осіб вспіло утечи, а Микола Запорожан, його жінка і 18-літня кузинка Анна Запорожан зсунулися в воду і утонули. Незвичайно висока вода в ріці підмила беріг. Ріка в тім місці була 20 стіп глибока.

ПОПЛИВ З РУМУНІЇ НА УКРАЇНУ І НАЗАД.

Павло Левченко, книговодець „Товариства для охорони сиріт" у Бендерах, стративши 50,000 леїв і втік на Україну, перепливши Дністер. Але там очікує дефравдантів тяжка кара або й смерть. Совітський уряд відставив його назад до Дністра. Левченко переплив Дністер і був привитаний пограничною сторожею, яка його заарештувала. Він признався, що вже від січня не побирав ніякої платні й не мав з чого жити.

ЦІННІ ЗНАХОДИ СТАРИННОСТИ.

Археольогічна експедиція передісторичного музею в Штрасбурґу відкопала в Сирії дуже цінну збірку таблиць з паленої глини. Таблиці пописані всякими мовами значковим письмом. Недалеко від цього місця знайдено великий склад зброї й инших ужиткових предметів, які задержалися в дуже добрім стані. Цей склад представляє безсумнівно архив сирійського короля другого тисячліття перед Христом.

РУМУНСЬКІ ВІЙСЬКА РОЗСТРІЛЮЮТЬ СТРАЙКУЮЧИХ МАЙНЕРІВ

В ТРАНСИЛЬВАНІЙСЬКИХ МАЙНАХ ВІЙСЬКО ЗАБИЛО 58 РОБІТНИКІВ, А КІЛЬКАСОТ ПОРАНИЛО. ЗАВОРУШЕННЯ ТРИВАЮТЬ ДАЛІ.

БУКАРЕШТ (Румунія), 7. серпня. — Страйкуючі робітники в трансильванійських майнах Люпелі захопили в свої руки електричну стацію. Вони спинили подачу електрики до майн, чим поставили в небезпечне становище робітників, які пра цювали в майнах, залишаючи їх у цілковитій темноті. Разом з тим була спинена робота помп, котрі витягали воду з майн і це загрожувало затопленням майнів.

Правительство вислало до Люпелі свої війська з дорученням їм привернути там лад. Коли робітники не допустили до праці страйколомів і загрожували їм розправою, війська почали стріляти в натовп страйкуючих. Підчас цього забито 58 майнерів та кілька соток поранено. Це страйку не припинило, але викликало ще більші заворушення. Робітництво Румунії цим випадком страшенно схвильоване й тепер там заноситься на дальші заворушення.

АТАКУЮТЬ ПЛЯН ЙОНГА.

АНГЛІЯ НЕЗАДОВОЛЕНА РОСПОДІЛОМ НІМЕЦЬКИХ РЕПАРАЦІЙ. ШТРЕЗЕМАН ВИКОРИСТУЄ НАГОДУ Й ПІДНОСИТЬ ПОЛІТИЧНІ ПИТАННЯ.

ГАГА (Голяндія), 7. серпня.—Англійський міністер фінансів Сновден на першому засіданню конференції в справі пляну Йонга заатакував цей плян, як незадовольняючий інтереси Англії. Сновден нічого не має проти загальної суми, яку має сплачувати Німеччина щорічно, але катеґорично протестує проти способу росподілу тих сум між державами антанти. Плян цей корисний для Франції й некорисний для Англії.

Сновден говорив, що правительство Мек Доналда цілковито погоджується зі заявою Балфура про відмову Англії взагалі одержувати від Німців відшкодовання, але це при умові, коли Америка зчеркне свої воєнні позички Англії та иншим державам. Доки Англія мусить платити свої воєнні борги Америці, доти вона мусить одержувати від Німеччини, нарівні з Францією, відповідне відшкодовання.

Користуючись розбіжністю між Францією та Англією, Штреземан у своїй промові підніс, що ця конференція не може обмежуватися лише фінансовими справами, а мусить обговорити й політичні питання, звязані з ліквідацією Світової Війни, проти чого рішучо протестує Франція.

МОНҐОЛІЯ ПРОТИ КИТАЮ.

ГОЛОВНА КВАТИРА НАЦІОНАЛІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ КИТАЮ ВТІКЛА З МОНҐОЛІЇ.

БЕРЛІН (Німеччина), 7. серпня. — Вже від довшого часу в тій частині Монґолії, що межує з Росією, виступають проти Китайців монґольські банди під керовництвом російських комуністів. Тепер цей рух перекинувся до середньої Монґолії, де почалися переслідування Китайців.

Головна кватира китайської націоналістичної партії, що дотепер мала великий вплив у середній Монґолії, змушена була втікати, щоби не впасти жертвою монґольських банд. Ненависть до Китаю в Монґолії все більше зростає. Телеграфічна комунікація між Китаєм і Монґолією перервана.

КИТАЙ ПІДТВЕРДЖУЄ РОЗБИТТЯ ПЕРЕГОВОРІВ.

ВІН ВІДКИНУВ УСІ ДОМАГАННЯ БОЛЬШЕВИКІВ, ЯКІ ВОНИ СТАВИЛИ УМОВОЮ ДО ДАЛЬШИХ ПЕРЕГОВОРІВ.

НАНКІН (Китай), 7. серпня. — Міністерство справ закордонних підтверджує розрив переговорів між Китаєм і большевиками. Китайське правительство не приняло вимог Росії про відновлення спільного управління Східно-Китайською залізницею ще перед початком формальних переговорів уповноважених делеґацій Китаю та Японії.

Китайське правительство наказало своєму послови у Вашинґтоні про це повідомити американське правительство в звязку з договором Келоґа.

ПОЛЕКШЕННЯ ДЛЯ ЄГИПТУ.

СКІНЧИЛИСЯ ПЕРЕГОВОРИ МІЖ ЄГИПЕТСЬКИМ ПРЕМІЄРОМ-МІНІСТРОМ ТА АНГЛІЙСЬКИМ ПРАВИТЕЛЬСТВОМ НА ТІМ, ЩО ЄГИПЕТ ОДЕРЖУЄ ШИРШІ ПРАВА.

ЛОНДОН (Англія), 7. серпня. — В наслідок двотижневих переговорів єгипетського прем'єра-міністра з Гендерсоном вироблено новий договір між Англією і Єгиптом. По цьому договору Англія відтягає свої війська з Єгипту, залишаючи лише охорону здовж Суезького каналу.

Також вона відкликає свого високого комісаря та инших урядників, котрі берегли в Єгипті прав Англії, як протектора. Цей договір має бути ратифікований єгипетським парляментом, який буде скоро скликаний, після нових виборів.

ЗАПОВІДАЮТЬ СКОРИЙ КІНЕЦЬ СТРАЙКУ.

МАНЧЕСТЕР (Англія), 7. серпня. — Переговори між представниками 500,000 страйкуючих ткачів та власниками ткацьких фабрик стоять на добрій дорозі. Сподіваються на протязі одного тижня дійти до порозуміння між обома сторонами й відновити роботи.

МЮЛЕР ВИДУЖУЄ.

ГАЙДЕЛЬБЕРГ (Німеччина), 7. серпня. — Німецький канцлер Мюлер, котрому була зроблена операція, після якої лікарі вже не мали надій на його видужання, тепер поправляється. Коли не станеться якої несподіванки, можна сподіватися, що за місяць він вийде з лікарні до санаторії для дальшої поправи свого здоровя.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 6, 1911, under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES; Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Oorder.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПЕРЕМОГА ҐЕНІЯ

Німеччина часів Гогенцолернів покладала надії на завойовання всього світу своєю зброєю. Вона тоді виявляла нестриманий войовничий мілітаризм, намагаючись брутальною, фізичною силою опанувати цілим світом. Той брутальний, войовничий імперіялізм привів Німеччину до страшної поразки у Світовій Війні. Декому здавалося, що Німеччина вже так знищена й роздавлена безжалісними й не меньш від неї брутальними переможцями, що наступила доба її упадку, розбиття й зникнення з европейської мапи як великої світової держави.

Але під шкаралупиною юнкерської Німеччини Гогенцолернів жила й розвивалася дійсна Німеччина німецького народу. Покутуючи за провини Гогенцолернів та військової касти й взагалі німецької шляхти, дійсна демократична Німеччина, держава не Гогенцолернів та їх прихвостнів, а держава німецького народу, за десять років переборола одну трудність за другою. Упертою працею всього німецького народу, під проводом своїх ліпших вибранців, яких нарід уповноважив до керування німецькою державою, Німеччина досягнула того, що ми тепер є свідками, як ліквідуються останні здобутки переможців-держав. Тепер саме скликана в Газі конференція, з якої учасники вже мають вийти як рівні, без тавра переможців та переможених. Всі однаково мають покутувати за хиби й божевільство страшного мілітаризму довоєнних правительств не лише тих держав, що творили одну ґрупу противників, але й тих, що творили другу ґрупу.

Вирвавшися зпід опіки Гогенцолернівсько-юнкерської Німеччини, дійсна демократична народня Німеччина зажила повним своїм культурним та духовим життям. Ґеній німецького народу тепер обернувся не на військову муштру, не на творення закутої в залізо й панцир нації, але на творення загальнолюдських культурних цінностей. Німеччина почала швидкими кроками захоплювати перші позиції в міжнародній торговлі, в пароплавстві, в індустрії та в техніці. Почалася нова доба завойовання нею світу культурним способом, силою свого духового ґенія. Це завойовання вже не приносить із собою руїни; воно вже не грозить страшною крівавою бойнею, змаганням грубої фізичної сили, але викликає конкуренцію людського духа, людського ума, підносячи високу світову культуру та цивілізацію.

Один лет „Ґрафа Цепеліна" через океан дав Німеччині більшу перемогу, ніж десяток страшних крівавих битв, в яких гинули міліони найліпших синів німецького народу, чи їх противників. Цим шляхом Німеччина не лише перемагає, але позискує загальні симпатії всього людства. Це дійсна перемога.

В. Богуш.

УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛІЗМ ТА ЙОГО КРИТИКИ

(Оріґінальна допись до „Свободи")

Український націоналізм, що народився ще підчас кровавої, збройної боротьби за визволення нації, та змагає до утворення Незалежної Соборної Української Держави, шириться на всіх українських землях і поміж европейською та американською нашою еміґрацією, будучи **національно-революційним рухом,** якого дотепер власне ще не було в лоні української нації. Богатьох українських „хуторян" лякає та великодержавна ідея, яку обстоює український націоналізм, що й не дивно, бо за часів польсько-російської неволі наша нація затратила почуття пануючої нації, й великодержавна традиція Руси-України з часів Володимира Великого та Ярослава Мудрого повисла була у повітрі.

Український націоналізм, продовжуючи визвольні змагання Сагайдачного, Хмельницького, Дорошенка та Мазепи за власну державність, рішуче однак відкинув погубну традицію орієнтуватися на історичних ворогів української нації, а навпаки, **став на ґрунт безоглядної боротьби проти Москви та Варшави.** Наше минуле виразно свідчить, що усякі спілки та алянси з Польщею чи Росією приводять лише до того, що наші вороги, за нашоюж допомогою, провадять свою імперіялістичну політику на Сході Европи, цілком не рахуючись з інтересами української нанції. Український націоналізм, покладаючи всі надії **на власні сили української нації,** поставив своєю метою добитися визволення нашої нації **шляхом національної революції та оружної боротьби.** Звичайно, для цього необхідно українську націю відповідно підготовити та створити належну військову силу.

Всякий український патріот, уважно ознайомившись з деклярацією та постановами Конґресу Українських Націоналістів, міг переконатись, що український націоналізм справді ставить проблему визволення нації цілком практично, широко й глибоко. Проте кожний Українець має право критично поставитись до плятформи українського націоналізму та робити ріжні корисні зауваження.

Та наші противники не стали на шлях творчої критики, яка нерідко причиняється до тих, чи инших корисних висновків у справі визвольної боротьби. Ні, вони на підставі своїх наївних переконань, що вони вже давно винайшли секрет визволення нації, що лише вони посідають ідеальну програму розвязання соціяльної проблеми та найдосконалішу систему метод[і]в і засобів боротьби за державність, обложилися лише звичайною партійною балаканиною та всякими цілком безпідставними обвинуваченнями українського націоналізму у всіх смертних гріхах, щоби таким робом **дискредитувати національно-революційний рух перед масами громадянства.** Саме з цею метою засліплені партійною обмеженістю комуністи та соціялісти обвинувачують націоналістів у фашизмі та монархізмі, а навпаки, гетьманці та инші — у большевизмі або імперіялізмі. В дійсности **український націоналізм не має нічого спільного ні з большевизмом, ні з фашизмом, як також не обстоює ні заборчого імперіялізму, ні скрахованого монархізму.** Вже ці суперечні собі обвинувачення свідчать, що критики націоналістів є позбавлені можливости вдарити, як належить, український націоналізм, лише **вигадують** усякі нісенітниці та намагаються залякати українських громадян ріжними поголосками й брехливими твердженнями.

І справді, хіба можна українських націоналістів обвинувачувати в **імперіялізмі,** себто у потугах підбити під панування української нанції **неукраїнські терени,** щоб шляхом кольоніяльної політики визискувати їх, як, наприклад, це робить Москва та Варшава на українських землях? Адже ми лише поставили своєю метою утворити велику **українську** державу та **вигнати всіх окупантів з наших земель.** Адже український націоналізм змагається лише за те, щоб українська нація стала могутньою на **своїх** землях. Разом з тим ми спільно з иншими, нині поневоленими націями Східньої Европи та Азії, будемо провадити рішучу боротьбу **проти російського імперіялізму та проти спроб Москви чи Варшави добитися ґеґемонії на Сході Европи.** Себто український націоналізм є рухом **революційно-визвольним** і не має нічого спільного з тим імперіялістичним націоналізмом французьким, румунським, польським, чи російським, який змагається переважно за капіталістичну експанзію та поневолення над чужими теренами. Якраз противно: **український націоналізм виступає проти імперіялізму, кольоніяльної експанзії та загального зброєння.** Українська нація кровно зацікавлена в тому, щоб наші вороги, Польща та Росія, були роззброєні, бо це булоб ґарантією проти спроб наших історичних ворогів знову поневолити ті, чи инші українські землі. Адже українська нація потребує стільки матеріяльних ресурсів на розбудову свого господарства та культури, що Україна лише з необхідности самооборони змушена буде витрачати ресурси на утворення великої армії та фльоти, якщо Росія та Польща не будуть роззброєні принайменше так, як сучасна Німеччина або Мадярщина. **Українські націоналісти обстоюють сталий мир на Сході Европи на засадах дійсного самовизначення націй,** себто право кожної нації на свою власну суверенну державу. Проте ми не мрійники-пацифісти і знаємо, що **без боротьби нині пригноблені східно-европейські нації не здобудуть собі волі.**

Ще більш безглуздим є обвинувачення у **большевизмі.** Правда, тепер виробилася звичка всяку радикальну, соціяльно-економічну програму уважати „большевизмом". У такому розумінню засади соціяльно-економічної політики українського націоналізму з погляду гетьманців-хліборобів та „уенерівців" є „большевизмом". Та **ми не обстоюємо клясових інтересів взагалі, а тим більше інтересів усяких чужих власників.** Ні, ми обстоюємо інтереси **української нації,** отже всіх її суспільних верств. Навпаки, гетьманці-русофіли та польонофіли-уенерівці, як відомо, змушені обороняти **клясові** інтереси навіть **ворогів української державности,** а саме інтереси переважно не-Українців землевласників та капіталістів. Правда, про цю дуже делікатну справу вони мовчать, а галасують про боротьбу проти большевицької диктатури та окупації. Міжтим українські націоналісти в засаді виступають **проти всіх окупантів,** незалежно від того, якого кольору окупант панує на українських землях. Націоналісти однаково ворожо ставляться до польських, румунських, російських і инших імперіялістів, як червоних, так і білих, як комуністів, чи соціялістів, так і демократів, чи монархістів. Уенервці та почасти гетьманці вже давно взяли на себе місію бути посередниками поміж табором Пілсудського та українськими політичними сторонництвами, щоб досягнути поміж ними згоди. Вони сподіваються прогулятися під польським прапором до Дніпра, а міжтим при їх помочі польські імперіялісти у свою чергу намагаються закріпити своє панування в Галичині та на Волині, а чужинці дідичі лише й мріють про зворот колишніх маєтків, або принайменше про належне відшкодування. Українські націоналісти рішуче поборюють ці пляни й збройною силою будуть разом з українськими селянами та робітниками виганяти польсько-українську так, як і російську білу владу. Отже не диво, що ці угруповання уважають нас „большевиками".

На щастя українська суспільність у своїй подавляючій більшости цілком правильно відкидає пляни Пілсудського-Лівицького та гетьманських прихильників. Проте українські посли з варшавського сойму дуже помиляються у своїх безпідставних надіях добитися шляхом парляментарських комбінацій якихось позитивних наслідків для українського населення під польською окупацією. Минуло вже десять років, а становище не змінилося та не покращало. Так само може ще пройти 5 чи 10 років, а українське населення під Польщею **парляментарським шляхом не виборе собі ніяких прав,** навіть тих, якими воно користалося під австрійським пануванням. Австрійська влада не була безпосередньо зацікавлена в польонізації й кольонізації Галичини; польський сойм це не австрійський парлямент, де 20 українських депутатів мали більше впливу, ніж теперішних 50 у Варшаві. Польські можновладці уступлять лише, примушені силою. Це повинні затямити собі наші посли та зрозуміти, що саме **належний розріст національно - революційного руху** є запорукою зміни долі українського населення під польською окупацією. Пілсудський чудово знає з своєї **власної революційної** практкики, з ким треба більше рахуватися — з парляментарним клюбом чи з чином національно-революційної орґанізації. Досить порівняти долю Ірляндії та Хорватії, щоб в цьому переконатися.

Як бачимо, шляхи українського націоналізму таки справді дуже ріжні від шляхів инших політичних угруповань. Отже не диво, що ці наші угруповання дуже побоюються **українського революційного націоналізму** і з острахом задивляються в будуччину. Бо що станеться з ріжними старими лідерами, міністрами та иншими „великорозумними" діячами, коли маси перейдуть до українського націоналізму, неважко вгадати.

(Конець буде).

В. Кедровський.

1919 РІК

Передрук заборонений. — Всі права застережено 1919 р.

(39)

Я зпочатку вірив, що зможу нарешті вплинути на Головного Отамана. З Осецьким я не перечислився, бо знав, що він ні-нащо нездатний, крім розвозу соли для селян. Але час ішов і я бачив, що всі мої доповіди й подані факти залишалися без наслідків. Отамани гнули свою власну лінію, лише ввічливо дякуючи мені „за труд". Для мене було ясно, що й Головний і наказний отамани не хотіли стратити опінії „добрих" начальників серед своїх підлеглих та не хотіли брати на себе відповідальности за притягання до суду й покарання декого по законам військового часу. Це мене страшенно іритувало й я почав шукати засобів, щоби нарешті почати заводити порядок і дисципліну в армії.

Тут я звернув увагу, що в армії була заведена інспектура по культурним і національним справам, але вона працювала також слабо з ріжних причин. У мене виник плян утворити при нашій армії комісаріят на зразок большевицького, або того, що був у російській армії в часи Керенського. Тоді той комісаріят може взяти на себе всю працю й відповідальність по заведенню в армії порядку та дисципліни. В порозумінню зі своїми ближчими військовими приятелями та з деякими членами правительства, а особливо з предстазниками правительственних партій, я виробив відповідний проєкт утворення комісаріяту в армії. Правда, ми всі сходилися на тому, що головне наше командування, проявивши тверду рішучість в напрямі заведення дисципліни, моглоб запобігти необхідности утворення в армії комісаріяту. Для цього треба було деяких начальників замінити новими, перемістити на більш відповідні посади, деяких віддати до суду й покарати, як рівнож покарати найбільше здеморалізований елємент з козаків. Для цього мусілиб функціонувати військово-польові суди, а не числитися лише на папері, передаючи свої права й обовязки часто невідповідальній контр-розвідці. Отож лише тому, що військове командування не знайшло в собі сили волі стати дійсним командуванням, а не якимсь уговорюючим та даючим лише поради орґаном, ставала конечна необхідність утворення в армії якогось правительственного орґану, щоби цю хибу нашого верховного командування виправив.

Я стояв на тому становищу, що коли вже творити такий новий орґан, то він мусить мати необмежені права в справах заведення дисципліни в армії. Не міг він бути тим, чим була дотеперішня інспектура по культурно-національним та політичним справам. Бо ця інспектура була якимсь невиразним аґітаційно-слідкуючим орґаном без жадної влади й сили. Та інспектура лише констатувала певні відємні прояви в життю армії та повідомляла про це вищу військову владу, але сама не могла впливати на припинення їх та на зміну їх на ліпше. А міжтим життя армії бігло своїм шляхом, не маючи надій на поліпшення його.

Коли вже був готовий проєкт комісаріяту в нашій армії, я подав С. Петлюрі таку доповідь:

„Українська армія в цей час переживає тяжку кризу. На фронтах з російськими большевиками борються вбільшости ті військові частини й ті особи, що вели боротьбу ще з гетьманством і, чим далі, тим більше вони виснажуються в тій боротьбі, а нових частин сформувати майже не вдається, а в той час старі частини все більше танують. Причина цього полягає в повній деморалізації нашого старшинського складу та у відсутности цілком певних старшин не тільки з боку соціяльного, але й національного.

„Треба негайно найрадикальнішими і найрішучішими засобами приступити до лікування цієї нашої страшної болячки. Як на найридикальніший лік, я беру на себе сміливість указати на бувший інститут комісарів у російській армії за часів тимчасового правительства, в сучасний же час у большевицькій російській і мадярській арміях такий комісаріят є, був він і в наших українських частинах в 1917 році, в часи Центральної Ради. Звертаю увагу на те, що тільки завдяки комісарам тимчасове правительство так довго тримало армію в своїх руках, а большевики лише завдяки своїм комісарам створили хоч невеличку, але міцну й дисципліновану армію.

„Армія з рук тимчасового правительства була вирвана лише завдяки приваблюючим кличам большевиків і страшної її втоми.

„Треба пригадати всю ту уперту боротьбу, що вів Військовий Ґенеральний Комітет за право призначити в ті, чи инші українізовані частини своїх комісарів і дійсно, не зважаючи на те, що майже завжди військова влада була гостро ворожа українству, з призначенням українського комісаря відповідна частина війська робилася цілковито льояльною, а то й активним оборонцем, разом зі своїм командним складом, українських прав і домагань.

„І тепер навіть у нашій армії несміливі потуги на утворення такого інституту є — це інспекція по національно-політичним справам. На жаль, мушу сконстатувати, що при сучасній орґанізації цей інститут не являється доцільним і радикального лікування армії не принесе. Він може загоїти окремі рани у той час, як треба лікувати увесь орґанізм. Тому ці латки на хворому тілі не варті тих матеріяльних втрат та людських сил, які на них робляться.

„Щоби не бути голословним, спробую критично переглянути інструкції інспекторам.

„Перш усього не потрібно складати інструкції окремо головному інспекторови, кошовим інспекторам, а далі доведеться це робити для дивізійних, бриґадних, полкових, тощо, бо це порушує цільність орґанізації. Для короткого детального розгляду візьмемо, наприклад, хочби інструкцію кошовим інспекторам, затверджену 25 квітня. В ній параґраф 8 говорить, що про всіх ворожих антидемократичних осіб, пяниць, тощо, інспектор повідомляє відповідних начальників, „якщо в їх вчинках не буде помічатися карно злочинного", але не сказано, що робити, як таке буде, або коли начальник на повідомлення інспектора не зверне уваги. Параґраф 15 досить важко зрозуміти: „Інспектор звертає особливу увагу на ведення культурно-освітньої праці у військових частинах свого райони підчас припинення бойових операцій (орґанізація шкіл, популярні лекції, вистави, читання і т. п.). Стежить за тим, щоби вона не виходила поза межі виховання республиканських військ, але не робить ніяких розпоряджень самостійно". Хтож мусить вести культурно-освітню працю, як не сам інспектор в свойому районі й чому він повинен стежити сам за тим, щоби робота його не виходила за межі виховання республиканського війська?

„Не робить **ніяких** розпоряджень самостійно". А по чиїх вказівках, або за чиєю згодою? І невже він не може робити самостійно **ніяких** розпоряджень? Параґраф 16 надає інспекторови функції цілковито контр-розвідчого характеру. Параґраф 17 не дає можливости йому робити якінебудь приписи і т. п.

„Параґраф 2 установлює підлеглість інспекторів Головному Інспекторови, а параґраф 5 примушує їх працювати після вказівок команданта коша в контакті з начальником штабу і з контр-розвідкою.

„Не стану більше зупинятися на розборі інструкції, бо й з цього видно, що інститут інспекторів при наданих йому правах, або скорше без жадних прав, являється інституцією цілком зайвою й немічною тому, що кождий командант частини буде все вести на свій лад, а інспектори мають виконувати їх розпорядження й лише грати ролю контр-розвідки, що безумовно не повинно бути їх завданням.

„Длятого, щоби остаточно поставити армію на належну височінь, щоби вивести її командний склад з політичної боротьби і щоби змусити навіть своїх ворогів-фаховців працювати на користь нашу і працювати чесно, я гадаю конче потрібним негайне утворення інституту комісарів з певно зазначеними їх правами, обовязками і відповідальністю. Цей інститут комісарів мусить цілковито замінити інспекцію по культурно-національним справам в армії, через що збільшення асиґновок на армію він не викличе.

„До цього додаю примірник положення про комісарів, вироблений колективом людей, що працювали зпочатку революції і працюють тепер при армії. — Отаман Кедровський."

Почалися довгі розмови та перемови в справі орґанізації цього комісаріяту, а події йшли далі своїм шляхом. Наше положення на фронті не поліпшувалося, але навпаки, ми систематично тратили одну місцевість за другою. Непослух, невиконання наказів, пиятики, а особливо велика крадіж державних грошей та трачення майна продовжувалися далі.

(Дальше буде).

Михась: Чому то тато так співають?

Мати: Він співає дитині, щоби спала.

Михась: Колиб я був дитиною, то я також волів би спати, ніж слухати сього співу.

—o—

Сім-літний Тарас, прийшовши першого дня зі школи, каже до мами:

— Мамо, я перестану ходити до школи як ученик, а стану учителем.

— Ти учителем? — здивувалась мати. — Якже се? Таж ти ще нічого не знаєш.

— Нічого не знаю, — відказав Тарас. — Аби бути учителем, не треба богато знати, тільки треба ставити питання,

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

АМЕРИКАНСЬКІ БІЗНЕСОВІ МЕТОДИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ БРОКЕРІВ.

В моїх попередних дописях до Свободи я старався представити українській іміґрації вагу купна реальностий, а зокрема дому, який є осередком родинного життя, а тим самим найважнійшим чинником у вихованню дітей. Я старався вказати й на те, що для нюйорських Українців Асторія є найдогіднійшим місцем поселення, зогляду на близкість до Ню Йорку, його підприємств, високих шкіл і культурних інституцій, що також улекшує виховання дітей Нюйорчан.

На ці дописі відгукнулися читачі „Свободи" та замітили, що яканебудь праця бізнесова незвичайно трудна тому, що ділялися великі надужиття. До цього можнаби хіба додати, що ті надужиття діються й тепер і то в застрашаючій скількости. Очевидно, що таких „бізнесових" методів уживають люди без всякої чести й розуму, а своїм поступованням роблять не тільки шкоду своїм жертвам, але ще більшу собі самим та цілій суспільности, підриваючи довіря до всякої організованої праці.

Маємо вже й молодих бізнесменів, котрі працюють на чисто американських бізнесових основах, старанючись прислужитися своїм клієнтам, задовільнити їх бажання, зрозуміти їх матеріяльне положення та після того давати їм господарські поради. Ті бізнесмени числять на довший час. Вони помалу зєднують собі довіря своїх клієнтів совісною працею, знанням, своїм громадянським становищем та своєю фінансовою відвічальністю. Якраз тих молодих бізнесменів-брокерів, з американськими поняттями бізнесу, опертому на праці й розумі — мав я на думці, коли закликав їх до орґанізації брокерів.

В нашій американській пресі піднесено думку про заснование українського банку в Америці, якого потребу відчуває кождий свідомий Українець. Мені здається, що якраз наші брокери, коли вони розуміють свій бізнес, повиннїб причинитися до того діла, бо закупивши шери в банку, вони далиб доказ своєї фінансової відвічальности, тої найважнійшої вимоги в брокерському фаху.

Кожда кляса людий має своє суспільне завдання, а її повага залежить від того, як вона сповняє свою задачу. Брокери реальностей продають землю й доми, а їх праця, має великі наслідки в суспільности, бо вона:

1. Збогачує, або зубожує суспільність, залежно від того, в якому місці вони ту землю продають.

2. Праця брокерів розділює населення, навіть підбирає йому життеве заняття, впливає на виховання дітей, залежно від того, чи родичі живуть в околиці з догідними школами, чи ні.

3. Брокер є першим учителем ощадности, заохочує до купна домів, а тим виховує для суспільности кращих горожан. Бо, як каже президент Гувер, люди з власними домами, це кращий тип горожанина, бо він чує на собі більше відвічальности й має більшу повагу між співгорожанами.

Маючи такі обовязки супроти суспільности, український брокер краще їх виконає, коли буде сам орґанізований в свою станову орґанізацію й спільними силами буде старатися піднести моральний і фінансовий уровень брокерів на таку височінь, яка відповідає їх становиску та суспільним завданням.

Це може статися тільки через орґанізацію брокерів, яка своїм кличем поставить американські основи бізнесу й на службу суспільности.

Щоби справу орґанізації приспішити, прошу всіх інтересованих голоситися на мою адресу:

Michael Galan,
Real Estate Broker,
3182 4 Ave., Astoria, L. I., N. Y.

Михайло Ґалан.

ВІДОЗВА.

Голос земляків з Попович в Галичині до дорогих краянів в Америці.

Війна світова нанесла таку страшну руїну на наш край, а особливо на нашу громаду, положену під самою твердинею перемиською, що по нинішний день не можемо прийти до себе. Останній ґріш вкладаємо у відбудову знищених своїх господарств, але доси ще половина з нас мешкає в будах-землянках. Серед тої боротьби о життя нехотілиб ми остатися в темноті, котра губить наш нарід. Проте заснували ми читальню Просвіти, кооперативу, та дарма, бо нема дому, деб ми могли згуртуватись, зібрати молодіж, котра сходить на манівці.

Дооколичні громади, котрі меньше знищені, до того заможнійші мають вже читальняні доми, у них зросла свідомість, просвіта стоїть високо, а ми остали позаду. Нема власного дому і по причині дорожні та крайної нашої нужди мимо найщирійшої волі не всилі ми роздобути фондів на будову читальні.

Проте звертаємося з горячою просьбою до Вас, Дорогі Краяни-Родимці, подайте нам помічну руку, киньте свою щиру лепту, поможіть нам побудувати дім просвіти, щоб і наша молодіж могла отрястися з темноти. В ціли допомоги нам в такім важнім народнім ділі заснувався там в Америці комітет, в слад котрого ввійшли: п. Петро Бабяк яко голова, п. Василь Паславський яко скарбник і п. Іван Тихоньский яко писар, (усі під адресою 9324 University and Chesterfield St., Chicago, Ill.). Тож і лепти просимо слати на руки одного з них. В надії, що не позволите пропадати нам в темноті, згори дякуємо за щедрі жертви.

За Виділ читальні Просвіта в Поповичах, повіт Перемицль;

Михайло Сорока, голова;
Кость Бабяк, секретар;
Іван Юрків, скарбник.

ВІДОЗВА

—o—

ДО ОДНОСЕЛЬЧАН ЗІ СЕЛА ЮЗЕФІВКИ, ПОВ. ТЕРНОПІЛЬ

Дорогі Односельчане!

Як Вам вже відомо, в нашім селі приступили цього року до будови читальні Просвіти. Уряд читальні вже написав пару листів до своїх односельчан з проханнєм допомогти в нашім ділі, котре ми зачали. Хто краще зрозуміє нашу нужду, як не Ви, дорогі родимці? Нам не вистарчає наших придбань, ані безплатної праці рук, якої жертвуємо стільки, скільки буде потрібно. Але всього цього замало, бо нас є лише мала горстка. Тому ми самі без Вашої помочі нічого не вдіємо.

Подайте нам поміч у великім змаганню. Не жалійте жертв на таку гуманну ціль. Гром. В. Добрович, що приїхав з Америки відвідати свою рідню, подарував для читальні Просвіти місце під будову. Просимо наших односельчан присилати свої пожертви на будову культурно-національної твердині в рідному селі.

Жертви просимо слати на адресу голови комітету: **Стефан Кльоц, Юзефівка, почта Настасів, пов. Тернопіль, Галичина.**

За комітет будови: Петро Рудий, Павло Паюк, Станислав Кльоц, Теодор Ґалаґін.

ЖАРТИ.

Діти.

Мати: Ромчику зараз виплюй ґузик, бо ще проковтнеш і потому лікар мусітиме робити тобі операцію.

Син: Добре, мамо.

За хвилю **мати:** Що це?! Знову держиш палець в устах?

Син: Чого, мамо, боїшся? Таж я пальця не проковтну!

—o—

— Чогось болить мене дуже ліва нога.

— Старість не радість!

— Чого говориш дурниці! Таж права нога має стільки літ, що ліва, а вона не болить!

—o—

Хоче вчитися боксу.

Учитель боксу (по годині науки): Чи маєте ще, пане, якє питання?

Ученик: Так. Чи не міг би я діставати науку листовно?

—o—

— Чи маю приємність говорити з паном директором Худяком? Мій внук Костелик працює в офісі пана директора.

— Ах так, пригадую собі вашого внука. Він щойно позавчора просив мене, щоби я звільнив його на ваш похорон!

Потішив.

Молодий початкуючий адвокат: Не журіться, пане. Головним завданням мого життя буде виграти вашу справу в усіх інстанціях!

—o—

— Тату, Сидір просить моєї руки. Що маю йому сказати?

— Ти скажи йому, що я нічого не вложу до тієї руки, котрої він просить!

—o—

Було за тяжко. — Чи ти послухав моєї ради та випив чарку руму по теплій купелі?

— Я пробував, але не міг випити всієї купелевої води.

—o—

Добрий оборонець.

Господиня (до наймички): Ганю, могла би ти трохи і в хаті посидіти. Перестань трохи з твоїми вічними проходами. В неділю вже тебе не пущу!

Наймичка: Та я, прошу пані, обіцяла стрийні, що піду в неділю з нею на прохід.

Малий Петрусь: Пусти, мамо, Ганю, я бачив її стрийну. Має такий гарний мундур із золотими ґузиками, а таку гарну лискучу шаблю!

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

БОФАЛО, Н. Й. Тов. ім. Івана Франка, від. 299, подає до відома своїм членам, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 11. серпня, на гали парохіяльній, зараз по Сл. Божій. Конечністю є, щоб усі члени явились на сей мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеґлости. — Е. Дідур, секретар.

КЛІВЛЕНД, О. Тов. ім. Івана Франка, від. 334, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. серпня, в годині 1-ій пополудни, в Укр. Нар. Домі. Проситься всіх членів прийти на збори, бо будуть дуже важні справи до вирішення, між іншими справа фотоґрафії, котра має бути вислана до календаря У. Н. С. на 1930 рік. Рівнож напоминається довгуючих членів, щоби вирівнали свої залеґлости, бо будуть суспендовані. — В. Репужинський, голова; Михайло Гуль, рек. секр.

КЛІВЛЕНД, О. Тов. Сокіл, від. 336, повідомляє своїх членів, що піврічні і місячні збори відбудуться в неділю, 11. серпня, в годині 1-щій пополудни, в гали Укр. Нар. Дому, тому, що піврічні збори не відбулися минувшого місяця задля браку членів. Тому проситься прийти на сі збори, щоби знову не відкладати.

ВІЛІНҐ, В. ВА. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 56, повідомляє своїх членів, що мітінґ відбудеться 11. серпня, точно в годині 2-ій пополудни, на галі парохіяльній. На сей мітінґ кождий член має явитись, бо є важні справи до полагодження. На минувшім мітінґу ухвалено, щоби кождий член був присутний на сім мітінґу. — Мартин Петрик, предс.; Юрій Севний, кас.; Мих. Пущіло, секр.

ШИКАҐО, ІЛЛ. Бр. св. Стефана, від. 221, повідомляє, що мітінґ відбудеться в неділю, 11. серпня, в гали укр. катол. церкви при Оклей і Райс ул. Проситься контр. комісії здати свій звіт, бо на піврічнім мітінґу не здавала. Довгуючих членів проситься вирівнати свої залеґлости. — М. Зарабаш, пр.; Гр. Чикало, рек. секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. Тов. ім. М. Грушевського, від. 219, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 10-го серпня, точно в годині 8-ій вечером, під ч. 179 Форт ул. Проситься всіх членів явитись, бо є важні справи до полагодження. Не явившийся член заплатить кару після статута. — Д. Якимів, пр.; І. Псуй, кас.; С. Шіпка, секр.

ЗВІДОМЛЕННЯ.

Дається до відома, що шкільні конференції українських католицьких дякоучителів нюйорського округа відбудуться ДНЯ 13 і 14 СЕРПНЯ Ц. Р. В НЮАРКУ, Н. ДЖ., в УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛІ ПРИ МОРТОН УЛИЦІ, а вилксберського округа в ШАМОКІН, ПА. в УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛІ ПРИ ШАМОКІН І КЛЕЙ УЛИЦЯХ ДНЯ 20 І 21 СЕРПНЯ Ц. Р.

Обовязком кождого дякоучителя явитися на означений час, а місце дається до вибору кому буде найблизше й найдогіднійше, Нюарк, Н. Дж., або Шамокін, Па.

Товариші! Користаймо з вакаційного часу, підготовляймося на другий рік до ще красшого провадження науки шкільної. Праграма конференції буде проголошена на зборах. 184,6

ЗА ВИКОНАВЧИЙ УРЯД ТОВ. УКР. КАТ. ДЯКОУЧИТЕЛІВ:

Т. Каськів, голова.

Мати хоче, щоби син після ексзамену признався до вини, тому питає:

— Скажи, защо я тебе вибила?

Син (обурений): А бачиш, мамо, яка ти несправедлива! Вибила мене, а не знаєш защо!

ЯК НЕ ВМРЕШ, РИБОНЬКО ЖИВА БУДЕШ.

Як не вмреш, Рибонько, жива будеш

Гурей! Гурей! Вже маємо великий секрет баби шептухи Палажки, котра то по цілій Україні лічила дівчат від усяких хороб. Вона як промовила щось і тричі сплюнула Тьху! Тьху! Тьху!, то хоробу як відняло. Нікому вона того секрету не хотіла висказати, аж Е. Жуковський підложив мікрофон і все до чиста перелапав тай все зисказав для загального вжитку на Рекорді

КОЛУМБІЯ

Хочете користати сейчас пишіть до

СУРМИ

Як будете мати тую рекорду, то нічого вже Вас не вчепиться (хіба, що баба Палажка здурила).

ДРУГІ НОВІ РЕКОРДИ:

27185 ГОРІЛА СОСНА. ЗАТОЖ МІСЯ ДІВЧА СПОДОБАЛО.
27186 ЛЕМКІВСЬКИЙ МАДЯР. ЛЕМКІВСЬКА ТРЯСКА.
70017 ОЙ ХТО, ХТО НИКОЛАЯ ЛЮБИТЬ, число 1. І II.
27187 КОЗАК ЗАВЕДІЯ. МЕТЕЛИЦЯ.

ОРХЕСТРА „БРАТЯ ГОЛУТЯКИ-КУЗЯНИ" зі співом.
10" 75 ц.
27182F (Червона ружа, жовтий квіт (На Поділю білий камінь

ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ І НАША РОЗА КРАСНОВСЬКА з акомп. орхестри
27183F (Презент з Европи (Пан Фрейтер (Е. Жуковський, барітон

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР „СУРМА" з акомп. орхестри. Сопран сольо Е. Корнат.
12" $1.25
70015F (Вечерниці, часть 1 і 2
70016F (Вечерниці, часть 3 і 4 (Сопран сольо В. Барчанівна

КОЛУМБІЯ МІЖНАРОДНА ОРХЕСТРА
59054F (Збірка Міжнародних Мельодій, часть 1 і 2

Опісля переглянъте, чи вже маєте рекорди ріжних авторів та композиторів, видані попередно компанією Колумбія, на приклад:

БАРІТОНА ЕВГЕНА ЖУКОВСЬКОГО:
10" 75 ц.
27174F (Толока (Зводини.
27170F (Фіксований Чоловік, часть 1. (Фіксований Чоловік, часть 2.
27168F (Старости, часть 1 (Старости, часть 2.
27163F (Щаслива (Люлька-файка
27158F (Було тай нема (Хаїм щоб здоров
27156F (На фарми (Брехня
27152F (Алелуя, я бом! (Стація „Зімна Вода"
27146F (Жінка в небі, часть 1. (Жінка в небі, часть 2.
27142F (Допитався (Ват ду ю сей
27134F (Відьма, часть 1. (Відьма, часть 2.
27124F (Спорт американський (Історія з пирогами.
27118F (Лінцмана. (Погані часи.
27114F (Синочок. (Образований
27116F (Вуйко з Пенсилвенії. (Комедія тай годі
27105F (Пісня невольника. (Тзда на аеропляні.

ОРХЕСТРИ ПАВЛА ГУМЕНЮКА, переплітаної деколи співами Красновської, Жуковського.
27179F (Танець по шлюбі, полька (Полька для всіх.
27169F (Туга за родиною. (Вана Лопушника.
27166F (Чому Галю не танцюєш (Іде, іде Зельман.
27164F (Запорожець полька (Танець на вигоні
27159F (Вечерниці, часть 1. (Вечерниці, часть 2.
27154F (Спросини, часть 1. (Спросини, часть 2.
27143F (Кума з міста ішла (Танець мого кума
27140F (Поправини в Америці, часть 1. (Поправини в Америці, часть 2.
27136F (Свекруха бє і плакати не дає. (Кум до куми.
27131F (Заручини в Америці, часть 1. (Заручини в Америці, часть 2.
27128F (Танець з під Львова. (Заяць жених.
27106F (Ой дівчино двічи ненько. (Коло гаю походжаю.
27115F (Попразент, часть 1. (Попразент, часть 2.
27104F (Козак тропак. (На сінокоси, коломийка.

ДУЕТУ ЕВГЕНА ЖУКОВСЬКОГО І НАША РОЗА КРАСНОВСЬКА.
10" 75 ц.
27168F (Старости, часть 1. (Старости, часть 2.
27140F (Поправини в Америці, часть 1 (Поправини в Америці, часть 2
27136F (Свекруха бє і плакати не дає. (Кум до куми.

МИХАЙЛА ЗАЗУЛЯКА, барітона.
10" 75 ц.
27062F (Ще не вмерла Україна (Марселеза.
27075F (Гей Січ іде, красен мак цвите. (Не пора.
27027F (Верховина. (Гей, там на горі Січ іде!
Е 2729 (Ще не вмерла Україна. (Веснівка.

ВОЛОД. ДИЛЬОВ, бас.
27073 (Ой Дніпре мій, Дніпре. (Гетьмани, серенада Шевченка
27165 (Танцювала риба з раком. (Спить жінка тай не чує.

БАРІТОНА ПЕТРА ОРДИНСЬКОГО.
27150F (Ой, і не гаразд Запорожці, (Ой, бре море, бре.
27135F (Віє вітер, (Думка про Морозенка.
27151F (Гей гук, мати, гук (Розлилися круті беріжечки
10" 75 ц.

САЛЬОМЕЇ КРУШЕЛЬНИЦЬКОЇ, сопрано.
27133F (Ой, де ти ідеш, де ти поїдеш (Ой летіли білі гуси, — розплетини.
27132F (Вівці мої, вівці, пастуша пісня (Через сад виноград, — дівоча пісня.

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР „ЛІРА".
27126F (Ой, у полі нивка. (Ой, у лузі.
27125F (Верховина. (Де Дніпро наш.
27138F (Реве та стогне, (Закувала та сива зазуля.

Всі рекорди висилаємо почтою і ґарантуємо, що не пібються.

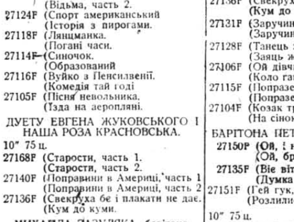
Коли хочете мати рекорди нові і найскорше, то сейчас пишіть до нас; до кождого ордера додаємо голки або якусь книжочку на презент. Хто замовляє не менше як 5 рекордів, тому оплачуємо пересилку.

Коли знаєте гарну пісню і хотілибисьте почути її на рекордах, то напишіть до нас про це.

Всі замовлення посилайте на адресу:

SURMA BOOK-MUSIC CO.,
(СІЧОВИЙ БАЗАР)
103 AVENUE A. NEW YORK, N. Y.
(між 6-ою і 7-ою вулицею)

ЛИШЕ $2 ЛИШЕ $2

Як не маєте жадної музики в хаті то тепер повиннісьте скористати з нагоди випродажі трох фонографів:

Гармони 5	звичайна ціна $25.00	тепер	$14.50
Гармони 10	„ „ $35.00	„	$23.50
Гармони 20	„ „ $75.00	„	$45.00

Фонографи найновійшої системи, запечатані в оригінальний баксі, ортофонічні голосники, ЛИШ $2.00 — РЕШТУ ПРИ ОТРИМАННЮ НА ЕКСПРЕС.

Пишіть сейчас, вложіть до листа 2 доляри, а дістанете фонограф до двох днів, все горантоване. Пишіть:

Surma Book-Music Co., 103 Ave. A, New York, N. Y.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

БОФАЛО, Н. Й.

На допомогу пластунам.

Дня 28 липня священик о. Кузів завізвав у церкві, щоби наші люде дали поміч українським пластунам, які мають узяти участь на міжнародній зізді в Англії. Отже при виході людей з церкви двох наших скавтів стали при дверах та зібрали $7.80.

Українсько-америк. скавти з трупи ч. 60 дарували зі своєї каси $3. По $1 зложили: П. Кіналь, П. Нагорний, С. Бурштинський, С. Войтович; по 50 цнт.: Д. Колотило, Г. Баран, Т. Новосидлий, М. Хомин, М. Савчук і С. Юзвяк. Малими датками сколектовано 90 цнт. Разом зібрано $18.70.

Гроші вислані через Обєднання.

Стефан Войтович,
член скавтів.

ШИКАГО, ІЛЛ.

З гостини на Рідний Край.

В суботу, 20 липня, приятелі громадянина Петра Щербатого справили йому несподіване приняття з нагоди двайцятьлітньої діяльности в сайд-сайській українській кольонії в Шикаго, а разом з тим це був день його імени́н.

Петро Щербатий є одним з наших організаторів тутешніх українських товариств та української греко-католицької церкви. Вечерок довелося робити в галі при угро-руській церкві, бо заряд рідної церкви відмовив винаняти для цього свою галю, хоч винаймає її для Поляків та Москалів на весілля й инші забави, але свому парохіянинови й за гроші не дав.

Гості, як свідомі українські патріоти, на зазив гр. В. Савчина та Й. Кобилецького, зложили жертви на народні цілі 20 дол. 50 центів. З цих грошей 10 дол. 50 центів обернено на місцеву Рідну Школу, а 10 долярів вислано на У. В. О. через Обєднання.

Жертву склали такі громадяне: Й. Кобилецький, П. Щербатий, Дм. Генсьоровський, Дм. Томашівський, В. Саган, П. Жовнірчак, С. Мусійчук, В. Савчин, Дм. Шумовський, Т. Яремцьо, М. Гіряк, Й. Кмьотек, Т. Пелех, В. Ковалик, І. Максим, Дм. Гнида, М. Ковалик, М. Гуміняк і Ол. Олешко по 1 дол.; Т. Грецко 50 цнт.; дрібні датки 1 доляр. Разом $20.50.

Крім того громадянин Михайло Томашівський склав на інвалідів 5 долярів, які також вислані через Обєднання до краю. Тут мушу пригадати, що в нас у Шикаго ніхто не зорганізував в цьому році збірки на Зелених Святах для інвалідів. Міжтим багато є таких свідомих Українців, що з радістю зложилиб свою жертву нещасливим калікам, героям визвольної боротьби. Думаю, що ще не пізно, колиб якась організація, або комітет занялися збіркою й виконалиб свій обовязок перед жертвами нашої визвольної боротьби.

П. Жовнірчак.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ПОЗІР! НЮАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

УКРАЇНСЬКЕ БЕНЕФІТОВЕ ТОВ. ІМ. ІВ. ФРАНКА УСТРОЮЄ

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 11-ГО СЕРПНЯ 1929 РОКУ

В САДУ В. ТИМЧИШИНА В UNION, N. J.

Початок в годині 11-тій рано. Вступ 40 центів.

Вразі дощу Пікнік відбудеться в слідуючу неділю.

На сей пікнік товариство запрошує всіх Українців і Українок місцевих і з околиці. На сім пікніку будеться принимати нових членів до товариства без вступної оплати. Тому хто не належить до товариства буде мав нагоду вступити. Це є перше товариство в Нюарку, котрого маєток доходить до пять тисяч долярів, тому неопускайте нагоди, а вступайте в члени Тов. ім. Ів. Франка. — Проситься членів, аби прибули разом зі своїми родинами на означений час. На пікніку в саду відпічнем свіжим воздухом як також будемо мати нагоду побачитися всі разом. На пікніку буде приграват добра музика, а для тих, що танцюють, є гарна платформа до танців. — За доброу забаву і чесну обслугу ручить — КОМІТЕТ. 184,6

Дороговказ: Беріть Springfield кару або бос до Irvington Center і пересідайте на другий бос, що має напись Irvington Union Vaux Hall і їдьте аж до 334 Burnete Ave, коло Union Vil School в Union, N. J., і в сад на пікнік.

МІХУРОВІ НЕДОМАГАННЯ

Проволока є небезпечна в недомаганнях нирок і міхура. Треба охоронити себе. Треба приймати осторожи природи. "Нові і Уліпшені Gold Medal Haarlem Oil Капсульки" швидко вам поможуть. Це 200 літ старе лікарство уліпшене результатами новітнього медичного досліду. Воно дається брати тепер легко і приємно. Зберігайте здоровля ваших нирок та инших органів тіла, вживаючи "Нові і уліпшені Haarlem Oil Капсульки" вам відплатиці в 3 величиназвою "Gold Medal Haarlem Oil Капсульки" ... Gold Medal Haarки" в природа стотні. В кожній аптах. "Дивіться за dal" на запечатаприймайте ніяких імітацій.

НОВЕ ПРАВО ІМІГРАЦІЙНЕ

Чи ви є горожанином Америки, чи ні — спровадимо до Америки Вашу жену і діти, котрі числять низше 21 літ, а старших і рільників на фарму. Богато людей приїхало по отриманню від нас ДОКУМЕНТІВ і КАРТ КОРАБЕЛЬНИХ.

Проте хто має:

1) Спровадити кого з родинного або з інших країв, як КАНАДИ і т. ін., або хоче виїхати на вигідних КОРАБЛЯХ до краю і вернути до АМЕРИКИ без КЛОПОТУ, чи є горожанином, чи ні;

2) Вислати гроші до краю так, щоби без жадних допит були доручені адресатови в ДОЛЯРАХ АМЕРИКАНСЬКИХ — або

3) Полагодити якунебудь КРАЄВУ СПРАВУ, купити або продати маєток в краю або в Америці — виробити КОНТРАКТИ, ПОВНОВЛАСТИ, СКРИПТИ ДОВЖНІ і т. ін.; — нехай з повним довірєм удасться устно або листовно до знаної від звиш 20 літ правдиво УКРАЇНСЬКОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ: 22—

T. J. HRYCEY & CO.

NOTARY PUBLIC, REAL ESTATE, FIRE INSURANCE, STEAMSHIP TICKETS AND AMERICAN EXPRESS AGENCY,

329 SO. FOURTH STREET, PHILADELPHIA, PA.

TELEPHONE: LOMBARD — 25-93.

ХОРІ МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ!

ЛІЧЕНІ НОВИМИ МЕТОДАМИ ОСТРІ І ХРОНІЧНІ ХОРОБИ

(Скорі і певні результати)

Порадьтеся Dr. ZINS-а сей час, коли терпите на: Скірні, Кровні і Нервові Хороби, Катарові і Хронічні Олцерс, Загальне Ослаблення, Нервове Вичерпання, Болі голови, Умову депресію і Завороти, Побільшені Гленде, Жолудкові і кишкові Хороби, Ревматизм, Сціятика, Лумбаго і Невральгія. Коли ви хорі, я можу помочи вам. Оглядаю кождого пацієнта особисто і докладно. 112—

(СПЕЦІЯЛЬНО НИЗЬКІ ЦІНИ)

Лабораторичні тести, езгамінація крови, X-Rays

БЕЗПЛАТНІ ПОРАДИ І ОГЛЯДИНИ.

СПЕЦІЯЛІСТ **DR. ZINS** ВІД 25 ЛІТ.

110 EAST 16th STREET, NEW YORK CITY.

межи 4-ою Евеню і Irving Pl.

ГОДИНИ: від 9-тої рано до 8-мої вечером; в неділі від 9-тої рано до 4-тої пополудни.

ПАНОВЕ СЕКРЕТАРІ І УРЯДНИКИ ТОВАРИСТВ І БРАТСТВ!

ВАМ ВІДОМО, ЩО НАША ФІРМА ВИРОБЛЯЄ ВСЯКІ РІЧИ, БЕЗ ЯКИХ ВАШІ БРАТСТВА ЧИ ТОВАРИСТВА НЕ МОЖУТЬ ОБІЙТИСЬ.

Коли Ваше Братство чи Товариство потребує народного або американського прапора, церковних хоругов, лент, відзнак, шапок або инших річий, то зверніться до нас з замовленнем.

МИ Є САМІ ФАБРИКАНТАМИ І ТОМУ У НАС ДІСТАНЕТЕ ДОБРУ РОБОТУ, А МАТЕРІЯЛ ЛІПШИЙ І В ДЕШЕВШІЙ ЦІНІ ЯК ДЕИНДЕ.

ЦІНИ НАШИХ ПРАПОРІВ:

Американський прапор:

2x3 стіп	3x5 стіп	4x6 стіп	5x7 стіп
$2.50	$4.00	$5.60	$7.00

Український прапор з гербом на обі сторони:

2x3 стіп	3x5 стіп	4x6 стіп	5x7 стіп
$3.25	$6.00	$7.00	$10.00

Кожде Товариство чи Братство потребує все до публичних виступів, як паради, пікніки і прогульки, виступити з своїми прапорами, відзнаками і лентами в шапках.—Просимо щиро всіх Українців удаватись до нас з повним довірєм, бо ми ручимо за тревалість і красу замовлених у нас річий. Ми удільмо Вам всяких інформацій і вишлемо Вам сейчас наш каталог з взірцями і подаємо Вам докладну ціну. Не відкладайте, але пишіть на адресу:

EAGLE REGALIA COMPANY
298 Broadway, New York City

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ЖЕНЩИНА, 44 літ, з одним 14-літним сином, пошукує заняття при родині, або газкіперство. Ласкаві зголошення слати: 183-4
Mrs. S. LEMA,
179 Dwight St., Jersey City, N. J.

ПОШУКУЮ дівчини або вдови до заряду дому, не старшої як 30 літ. Голоситися на адресу: E. D. CHAYKA, P. O. Box 261, Carnegie, Pa. 282-4

ТРЕБА ГРОШЕЙ!

Продамо дешево 7 лотів в купі з корнером, на Лонг Айленд, 10 ц. з Ню Йорку, добрі для малого контрактора; може поставити 3 доми; є вода, газ і електрика. Голоситься на адресу: 183-92
UKRAINIAN BAZAR,
170 E. 4th St., New York, N. Y.

ПОШУКУЮ свою вуєчну сестру Евдокію Соломовську, замужна за Н. Крук. Давнійше перебувала на фармі у Langdon, North Dakota. Хто би о них знав, або вони самі, зволять зголоситись на адресу: 183-4
JOHN HRYNYK,
169 Webster Ave., Jersey City, N. J.

ПОШУКУЄТЬСЯ Якуба Худика, родом з Гордині, пов. Самбір, у важній справі. Хто о нім знаєби, або він сам, проситься написати на адресу: 184-5
THEO. CHEREPULA,
9008 Ashwood St., Philadelphia, Pa.

ПОШУКУЮ у важній справі Дорка Януша з Стрітина, повіт Рогатин, має перебувати в околиці Дітройт, Шваґре, твоя дочка Анна приїхала з краю до мене на 31. липня. Тож просимо тебе сердечно відозвися на понизшу адресу, або хто знав би про него, прошу подати до відома, а за се я щиро відвдячусь. ANDREW YARYCZEWSKI, 721 Charles St., Perth Amboy, N. J. 184-5

ВИШИВАНІ СОРОЧКИ! Продамо 12 сорочок і фартушків жіночих, дуже гарно вишивані по нитках на краєвім полотні. Ціна після взору. 50 сукониих жупанів жіночих, гарно вишивані, по $5.00 штука. Посилайте замовлення на адресу: 183-92
UKRAINIAN BAZAR,
170 East 4th Street, New York, N. Y.

UKRAINIAN Finance & Investment Corp. of Newark, N. J. Випожичає гроші на 1, 2 і 3 морґечі. Шери продаєтьсє: Preferred шер $25.00, Common шер $20.00. По всякі інформації голоситься до которогобудь з понизших урядників: І. Лисак, предс., 163 Myrtle Ave., Irvington, N. J.; М. Брудер, секр., 17 Market St., Newark, N. J.; Т. Каськів, касір, 600 High St., Newark, N. J.

INTERNATIONAL MOVING & EXPRESS CO.

Перевозимо меблі, пяна, в Ню Йорку і околиці, а також в подальші місцевости, по найнизших цінах. Голоситься або клично: 107—
M. ZORAWICK
438 E. 9th St., NEW YORK CITY.
Tel. Stuyvesant 7950.

ПРОДАЄ ДОМИ В МІСТІ НЮ ЙОРК Українська Фірма

S. FESOLOWICH & N. KOBZISTY, EXCHANGE REALTY CO.,
41 East 7th St., New York City.
Tel. Orchard 9677. 16—

НОВЕ УКРАЇНСЬКЕ

похоронне заведення в Шикаго отворив Іван Оленець. Обслуга точна і дуже умірковані ціни. 140—
JOHN OLENEC,
2245 W. Huron Street, Chicago, Ill.
Тел. офісу: West 2056. Тел. домашній: Nevada 8585

ВАСИЛЬ І МАРІЯ МУЗИКА
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

ДВА ОФІСИ:
NORTH SIDE: 2157 W. Chicago Ave. Phone: Brunswick 7767 або 7768.
SOUTH SIDE: 4954 So. Hermitage Ave. Phone: Hemlock 5500.
CHICAGO, ILL.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET, NEW YORK CITY.
Telephone: Orchard 2568

АДВОКАТ
Б. ПЕЛЕХОВИЧ
2300 WEST CHICAGO AVE., CHICAGO, ILL.

Практикує у всіх судах; займається переглядженням абстрактів; виготовляє контракти купна і продажі; перепроваджує спадкові справи; полагоджує староkраєві, патентові і прочі справи. 191—

PAINFUL CORNS
Loosen—Lift Out

A little known Japanese herb, the discovery of an eminent German scientist (Dr. Stickel) instantly soothes the corn, callous or wart, then loosens it so that shortly you can lift it right out. This new discovery called "Corn Fly" excites the white blood corpuscles to action and granulates the corn at its root so that it drops out and leaves no trace of scar or soreness.

You will also find "Corn Fly Foot Bath Powder" a boon for sore, tired or perspiring feet.

"Corn Fly" for corns, 35c, "Corn Fly Foot Bath Powder" 25c, and "Corn Fly Bunion Remedy" 50c, (all three—$1.10 value—for $1.00), are sold under a positive money-back guarantee by Hi-Gene Co., Newark, N. J., or local druggist.

ОДИНОКА БЕЗПОСЕРЕДНА ДОРОГА ДО
ҐДАНСЬКА
БЕЗ ПЕРЕСІДАННЯ

Слідуючі відізди:

ЕСТОНІЯ .... Серпень 10.
ЛІТУАНІЯ .... Серпня 31.
ПОЛОНІЯ ..... Вересня 7

По дальші інформації голоситься до місцевих агентів або пишіть до:

BALTIC AMERICAN LINE
8 BRIDGE ST., NEW YORK, N. Y.

КОСИ

Маємо австрійські серпи і коси з найліпшої серебристої сталі, коса довга 32 цалі, важить поверх фунта, за одним поклепанням косить пару днів. Ціна коси $3.00. Перстень до коси 50 ц. Бабка 75 ц. Молоток 60 ц. Брусок 25 ц. Серп з зубами $1.00.

Замовлення враз з грішми посилайте на адресу: 120—
UKRAINIAN BAZAR,
170 E. 4th STREET, NEW YORK, N. Y.

ВИ БУДЕТЕ ВДОВОЛЕНІ, КОЛИ

купите в нас найновійше ВІКТОР РЕДІО або ГРАМОФОН, рівнож маємо на складі ще богато инших виробів. Приходіть або пишіть до Українського Базару. 174-
J. WYSOCHANSKY
BOOK & MUSIC STORE
47 Beacon Street, Newark, N. J.

Dr. A. L. CEASAR
спеціяліст у всіх хоробах
ОЧИЙ, УХ, НОСА І ГОРЛА
Години: 10—12, 6—8. 127 EAST 84th STREET, межи Park і Lexington Aves. NEW YORK, N. Y.
В неділі замкнено. 171

DR. M. SMITH
переніс свій офіс під число
67 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY
TEL. ORCHARD 6072.

БАНКИТИР УМЕР
комедія з сільського життя на три дії.
Ціна 35 центів.
"SVOBODA"
81-83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

Raising the Family— Pa's Goat Hasn't Stopped Traveling! Fisher

